Dosarul nr. 2-1382/2023 (2-23122575-18-2-23082023)

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

04 ianuarie 2024 or. Căușeni

Hotărîrea integrală a fost redactată la 31 ianuarie 2024 în or. Căușeni.

Judecătoria Căușeni (sediul Central)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Colun Svetlana
Grefieri Verhovețchi Doina și Blidaru Maria
Cu participarea:
Reprezentantului reclamantului - avocatul Dubcovețchi Dan, împuternicit prin mandat;
Pîrîtului Railean Alexei, identificat prin buletin de identitate;
În lipsa:
Reclamantului Popa (Railean) Doina, care a fost citat legal, a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa;
Reprezentantului intervenientului accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Ștefan Vodă, care a fost citat legal, a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa;

examinând în şedinţă de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Popa (Railean) Doina împotriva lui Railean Alexei cu privire la permiterea plecării copilului minor peste hotarele Republicii Moldova la loc permanent de trai fără acordul tatălui și permiterea înmatriculării copilului minor în instituții de învățământ de peste hotarele Republicii Moldova fără acordul tatălui,

A C O N S T A T A T:

Argumentele participanților la proces:

1. Popa (Railean) Doina a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Railean Alexei cu privire la permiterea plecării copilului minor peste hotarele Republicii Moldova la loc permanent de trai fără acordul tatălui și permiterea înmatriculării copilului minor în instituții de învățământ de peste hotarele Republicii Moldova fără acordul tatălui.
2. În motivarea cererii reclamanta a indicat că, a fost în relații de căsătorie cu pîrîtul, căsătoria fiind înregistrată la data de ***** cu nr.***** la primăria *****. Din

relația de căsătorie, au un copil comun: fiul *****, născut la*****. La data de ***** căsătoria lor a fost desfăcută. După desfacerea căsătoriei, prin Hotărîrea Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 03 mai 2023, a fost stabilit domiciliul copilului minor cu mama și a fost încasată de la pîrît pensie pentru întreținerea copilului minor în mărime de 1800 lei, lunar. La data de 19 mai 2023, prin Decizia nr. 05 a Direcției generale asistență socială și protecția familiei Ștefan Vodă, a fost stabilit graficul de întrevederi între pîrît și copil. Pîrîtul respectă graficul de întrevederi. Pîrîtul achită benevol pensia de întreținere pentru copilul minor. La moment reclamanta a format o altă relație și împreună cu viitorul soț, intenționează să plece la loc permanent de trai peste hotarele Republicii Moldova, în *****, unde domiciliază viitorul soț. Însă, deși domiciliul copilului minor a fost stabilit cu ea, prin hotărîre judecătorească definitivă și irevocabilă și ea este în drept de a pleca peste hotarele Republicii Moldova la loc permanent de trai, dînsa nu poate lua cu ea copilul, pentru că legea prevede necesitatea obținerii consimțământului pîrîtului, pentru ca copilul să domicilieze permanent în străinătate. Ea a solicitat pîrîtului să-i elibereze consimțământul respectiv, pîrîtul a refuzat să discute această problemă, a refuzat să elibereze consimțământul. Consideră că, aceste acțiuni a pîrîtului reprezintă o manifestare a unui comportament neglijent față de copil, care nu este determinat prin existența unor circumstanțe obiective și nu este altceva, decît manifestarea intenției pîrîtului de a se răzbuna cu reclamanta, pentru întreruperea relațiilor. La data de 09 decembrie 2022, pîrîtul a semnat Declarația, autentificată de către notarul Sîrbu Svetlana, prin care a exprimat acordul nu doar pentru obținerea de către copil a cetățeniei României, dar și pentru determinarea domiciliului copilului cu mama, în România. La întocmirea Deciziei Organului de tutelă, prin care a fost stabilit graficul de întrevederi, pîrîtul conștient a acceptat situația, în care copilul va locui peste hotare, or graficul menționat conține și descrierea modalității de comunicare cu copilul în această situație. Indică reclamanta că, în România, ea și copilul are domiciliul stabil, cu condiții de trai foarte bune, dovada fiind contractul de închiriere a spațului locativ în or. București, România. Ea a încheiat contract pentru înmatricularea copilului în instituția preșcolară, din aceeași localitate. Respectînd drepturile pîrîtului, dînsa l-a informat pe pîrît despre locul în care va locui copilul, însă el în mod repetat categoric refuză eliberarea acordului în cauză. Soluționarea acestei probleme pe cale benevolă, nu este posibilă. Consideră că, refuzul pîrîtului este unul neîntemeiat, îngrădește copilului dreptul la libera circulație, cît și dreptul de a locui cu mama. Autoritățile României, la înmatricularea în instituția preșcolară a copilului, au solicitat prezentarea acordului tatălui. Pîrîtul refuză de a elibera acest acord, ceea ce demonstrează rea intenția pîrîtului și nedorința de a asigura copilului lor acces la o

educație necesară. Consideră că, refuzul pîrîtului este contrar intereselor copilului. Comportamentul pîrîtului a determinat-o de a depune prezenta acțiune, fiind nevoită să apeleze la serviciile avocatului.

3. Solicită reclamanta a constata netemeinicia dezacordului lui Railean Alexei la plecarea copilului minor *****, născut la*****, cu domiciliul permanent și înmatricularea în instituțiile de învățămînt peste hotarele Republicii Moldova; a permite plecarea copilului minor *****, născut la***** peste hotarele Republicii Moldova, fără acordul tatălui Railean Alexei; a permite înmatricularea în instituții de învățământ de peste hotarele Republicii Moldova, a copilului minor *****, născut la*****, fără acordul tatălui Railean Alexei.
4. De asemenea, solicită reclamanta încasarea de la pîrîtul Railean Alexei în beneficiul său, cheltuielile de asistență juridică suportate în sumă de 5 000 lei.
5. Pîrîtul Railean Alexei nu a depus referință la cererea de chemare în judecată a reclamantei.
6. Reprezentantul Organului de tutelă, Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei Ștefan Vodă a depus Aviz/Referință, prin care a lăsat soluționarea litigiului la discreția instanței de judecată, ținînd cont în exclusivitate de interesul superior al copilului minor.
7. În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului - avocatul Dubcovețchi Dan, a susținut acțiunea și a solicitat admiterea integrală a cerințelor înaintate. A concretizat pretențiile expuse în acțiune în partea ce ține că, reclamantul solicită a permite plecarea copilului minor *****, născut la*****, peste hotarele Republicii Moldova, la loc permanent de trai, fără acordul tatălui Railean Alexei. A indicat că, refuzul pîrîtului, care și este contestat în prezentă acțiune, lezează substanțial drepturile copilului. Or, în lipsa declarației pîrîtului, copilul nu va putea domicilia permanent peste hotarele Republicii Moldova. Iar în lipsa declarației, prin care pîrîtul să permită școlarizarea copilului, acesta riscă să nu fie înmatriculat în instituțiile de învățămînt din România, or legislația acestei țări prevede acordul ambilor părinți, pentru a școlariza copilul.
8. În ședința de judecată, pîrîtul Railean Alexei nu a recunoscut acțiunea. A declarat că, el este gata să ia copilul la dînsul. El are la domiciliul său condiții foarte bune de trai și poate să-i ofere copilului său educație de calitate și în Republica Moldova, dovada fiind pozele anexate.
9. În ședința de judecată, reclamantul Popa (Railean) Doina, nu s-a prezentat, deși a fost citat legal, a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, dînsa fiind reprezentată în instanța de judecată de către avocatul Dubcovețchi Dan.

10. În ședința de judecată, reprezentantul intervenientului accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Ștefan Vodă, nu s-a prezentat, deși a fost citat legal, a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa și a depus Aviz/Referință, prin care a lăsat soluționarea litigiului la discreția instanței de judecată, ținînd cont în exclusivitate de interesul superior al copilului minor (f.d. 44, 45 - 46).

Aprecierea instanței:

11. Ascultînd participanții, examinînd probele prezentate de părțile litigiului, instanța de judecată consideră necesar de a admite acțiunea civilă în parte, din următoarele considerente.
12. În cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine că, părțile au fost în relație de căsătorie, începînd cu data de *****, pînă la data de *****, cînd căsătoria a fost desfăcută pe calea extrajudiciară, fapt confirmat prin copia extrasului de pe actul de căsătorie și copia certificatului de divorț (f.d. 11, 13).
13. Din relația de căsătorie a părților, la data de***** s-a născut copilul ***** (f.d. 12).
14. Paternitatea pîrîtului este constatată în conformitate cu certificatul de naștere a minorului și nu a fost contestată.
15. În temeiul Hotărîrii Judecătoriei Căușeni sediul Central din 03 mai 2023, a fost stabilit domiciliul copilului minor ***** cu mama Railean Doina, cît și a fost încasată pensie pentru întreținerea copilului minor în mărime de 1 800 lei lunar (f.d. 14 - 15).
16. După desfacerea căsătoriei cu pîrîtul, reclamanta s-a stabilit cu traiul în *****, fapt confirmat prin copia contractului de închiriere a imobilului încheiat de către Popa Ion, care este actualul soț al reclamantei și numele căruia ea l-a luat după încheierea căsătoriei (f.d. 31 - 33, 10).
17. Instanța de judecată constată că, reclamanta a solicitat pîrîtului eliberarea unui acord în vederea permiterii plecării copilului minor la loc permanent de trai peste hotarele Republicii Moldova (f.d. 42).
18. Deși, pîrîtul a recepționat somația contra semnătură la data de 25 august 2023, nici pînă la momentul examinării cauzei, dînsul neîntemeiat, nu a eliberat acordul solicitat (f.d. 41).
19. Instanța de judecată constată că, în conformitate cu art. 1 alin. (4) al Legii cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova, În cazul în care minorul își stabilește domiciliul în străinătate, este necesar consimţământul, exprimat prin declaraţie, al ambilor părinţi ale căror semnături se legalizează de notar sau de alte persoane abilitate prin lege cu astfel de funcție, iar în cazul altor reprezentanţi legali - consimţământul acestora, exprimat prin decizia autorităţii tutelare teritoriale.

20. Astfel, în situația constatată, pentru a fi posibilă domicilierea permanentă a copilului minor împreună cu reclamanta, fapt ce rezultă și din necesitatea respectării Hotărîrii Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 03 mai 2023, în conformitate cu prevederile legale indicate supra, este necesar ca pîrîtul să elibereze acordul menționat.
21. Or, conform art. 3 alin. (3) al Legii cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova, copilul cu vârsta de peste 14 ani care își stabilește domiciliul în străinătate împreună cu unul dintre părinți își exprimă acordul în scris, care se autentifică de notar sau de alte persoane abilitate prin lege cu astfel de funcție.
22. Iar în caz de refuz de a elibera acest acord, în conformitate cu art. 3 alin. (5) al Legii citate, dezacordul poate fi contestat în instanţa de judecată.
23. Instanța mai menționează că, conform art. 16 al Legii privind drepturile copilului, Fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu aceştia, cu excepţia cazurilor în care despărţirea de un părinte … este necesară în interesul copilului.
24. Iar conform art. 18 alin. (1) al Legii privind drepturile copilului, Ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinînd cont în primul rînd de interesele acestuia.
25. Astfel, domicilierea copilului minor cu unul sau altul părinte, nu trebuie să fie contrară intereselor copilului.
26. Mai mult, normele legale citate supra, impun obligațiunea fiecăruia din părinți să se comporte în așa mod, ca să nu cauzeze nici o daună intereselor copilului.
27. Această obligație este stabilită și prin art. 62 alin. (1) Codul Familiei, care prevede că, Drepturile părinţilor nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor.
28. Instanța de judecată reiterează că, prin Hotărîrea Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 03 mai 2023, a fost stabilit domiciliul copilului minor ***** cu reclamanta.
29. Iar conform art. 254 alin. (3) CPC, după ce hotărîrea rămîne irevocabilă, părţile şi ceilalţi participanţi la proces, precum şi succesorii lor în drepturi, nu pot înainta o nouă cerere de chemare în judecată cu aceleaşi pretenţii şi în acelaşi temei, nici să conteste în alt proces faptele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea judecătorească irevocabilă.
30. Așadar, instanța de judecată a constatat că, în interesele copilului minor ***** este necesar ca el să domicilieze cu reclamanta.
31. În acest sens, instanța de judecată menționează că, domiciliul copilului minor nu a fost stabilit într-o localitate anume, dar împreună cu mama copilului, deci indiferent de locul de domiciliere a acesteia.

32. La moment, reclamanta a încheiat căsătoria cu cet. Popa Ion și domiciliază cu soțul în *****.
33. Copilul minor a părților *****, este înmatriculat în instituție preșcolară din or. București, România, fapt confirmat prin contractul de parteneriat pe educație din 11 august 2023 (f.d. 23 - 29).
34. Astfel, instanța de judecată constată că, domicilierea copilului peste hotarele Republicii Moldova, nu este contrară intereselor legitime a copilului, iar reclamanta nu întreprinde careva acțiuni, ce ar fi contrare acestor interese.
35. Mai mult, reieșind din conținutul Deciziei nr. 05 din data de 19 mai 2023 emisă de către Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei Ștefan Vodă, prin care a fost stabilit graficul de întrevederi între pîrît și copil, au fost prevăzute condiții speciale pentru aceste întrevederi, în caz în care copilul va locui peste hotare. Iar pîrîtul a acceptat modalitățile de comunicare, prevăzute în acest grafic (f.d. 16).
36. Instanța de judecată consideră relevant speței și faptul că, anterior apariției prezentului litigiu, pîrîtul a eliberat Declarația înregistrată cu nr. 2-8593 din data de 09 decembrie 2022, autentificată de către notarul Sîrbu Svetlana.
37. Iar, în conținutul Declarației menționate, pîrîtul a exprimat acordul nu doar pentru dobîndirea de către copil a cetățeniei României, dar și pentru determinarea domiciliului copilului cu mama în România (f.d. 18).
38. Astfel instanța de judecată concluzionează că, careva probe, care ar demonstra înrăutățirea situației minorului, comparativ cu cea constatată prin acte judecătorești și administrative menționate supra, instanței de judecată nu au fost prezentate.
39. Prin urmare, instanța consideră că dezacordul lui Railean Alexei la plecarea copilului minor *****, născut la*****, cu domiciliul permanent peste hotarele Republicii Moldova este unul neîntemeiat, fiind contrar intereselor copilului minor.
40. Pe cale de consecință, instanța de judecată va permite plecarea copilului minor *****, născut la*****, peste hotarele Republicii Moldova, la loc permanent de trai, fără acordul tatălui Railean Alexei.
41. Cu referire la cerința reclamantei privind netemeinicia dezacordului lui Railean Alexei la înmatricularea în instituțiile de învățămînt peste hotarele Republicii Moldova a copilului minor *****, născut la***** și permiterea înmatriculării în instituții de învățământ de peste hotarele Republicii Moldova, a copilului minor *****, născut la*****, fără acordul tatălui Railean Alexei, instanța de judecată constată următoarele.
42. În conformitate cu art. 2 Convenției ONU privind drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, Statele părţi se angajează să respecte drepturile care sunt enunţate în prezenta Convenţie şi să le garanteze tuturor copiilor care ţin de jurisdicţia lor, fără

nici o distincţie, indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau altă opinie a copilului sau a părinţilor sau a reprezentanţilor săi legali, de originea lor naţională, etnică sau socială, de situaţia lor materială, de incapacitatea lor, de naşterea lor sau de altă situaţie.

43. Iar conform art. 28 alin. (1) lit. a) a Convenției citate, Statele părţi recunosc dreptul copilului la educaţie şi, în vederea asigurării exercitării acestui drept în mod progresiv şi pe baza egalităţii de şanse, vor urmări în special să facă învăţământul primar obligatoriu şi gratuit pentru toţi.
44. Instanța de judecată constată că, Republica Moldova, cît și România, fiind parte a Convenției menționate, în egală măsură au obligațiunea pozitivă în vederea școlarizării copiilor, care locuiesc pe teritoriul statelor respective.
45. În conformitate cu art. 30 alin. (1) din Tratatul între România şi Republica Moldova privind asistența juridică în materie civilă şi penală din 06.07.1996, raporturile juridice dintre părinţi şi copii se stabilesc potrivit legii părţii contractante al cărei cetăţean este copilul. În cazul în care copilul domiciliază pe teritoriul celeilalte părţi contractante, poate fi aplicată legea acestei părţi, dacă este mai favorabilă intereselor copilului.
46. Deci, normele internaționale menționate, determină necesitatea aplicării în speță a normelor legale, prevăzute de legislația Republicii Moldova.
47. Astfel, conform art.10 alin. (1) al Legii privind drepturile copilului, Fiecare copil are dreptul la instruire gratuită în limba română sau în altă limbă în şcoli de cultură generală, la continuarea studiilor în şcoli tehnico-profesionale, licee, colegii, instituţii de învăţămînt superior, în conformitate cu legislaţia.
48. Iar conform art. 13 alin. (1) al Codului Educației, Învăţământul obligatoriu începe cu grupa pregătitoare din învăţământul preşcolar şi se finalizează cu învăţământul gimnazial.
49. Instanța de judecată menționează că, norme legale menționate supra, prevăd dreptul copilului la studii, însă, nici o normă legală nu prevede obținerea acordului ambilor părinți, pentru a înmatricula copilul în instituția școlară/preșcolară anume.
50. Instanța admite, că potrivit unor acte normative interne, în România pot fi prevăzute anumite formalități pentru înmatricularea copilului în anumite instituții de învățământ.
51. Însă, instanța de judecată constată că, sistemul legislativ a unei alte țări nu poate fi aplicabil, în speță, pe teritoriul Republicii Moldova.
52. Totodată, instanța de judecată menționează că, în situația constatată în speță, fiind probată temeinicia pretențiilor reclamantei privind permiterea plecării copilului

minor peste hotarele țării, reclamanta reprezintă interesele copilului minor în orice situație ordinară, inclusiv în situația privind școlarizarea copilului.

53. Or, de fapt copilul va rămîne în custodia reclamantei, aceasta fiind reprezentantul lui legal, care, însă, nu va putea acționa contrar intereselor și drepturilor legale a acestuia, nici nu va putea limita neîntemeiat drepturile pîrîtului la comunicarea cu copilul, la informare privind situația copilului, cît și alte drepturi prevăzute de lege.
54. În concluzie, instanța de judecată consideră că, cerința reclamantei privind netemeinicia dezacordului lui Railean Alexei la înmatricularea în instituțiile de învățămînt peste hotarele Republicii Moldova a copilului minor, permiterea înmatriculării în instituții de învățământ de peste hotarele Republicii Moldova, a copilului minor, fără acordul tatălui, urmează a fi respinsă, or legislația Republicii Moldova nu prevede eliberarea unui astfel de acord, iar copilul domiciliază cu reclamanta, aceasta fiind reprezentantul lui legal.
55. Reclamanta pretinde încasarea de la pîrît a cheltuielilor de judecată și anume a cheltuielilor de asistență juridică.
56. Invocă reclamanta că, pentru serviciile avocatului, acordate începînd cu consultația primară și pînă la examinarea cauzei în instanța de fond, a achitat suma de 5 000 (cinci mii) lei.
57. Conform art. 94 alin.(1) CPC, Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.
58. Conform art. 96 alin. (1), (1^1) CPC, Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

    Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.
59. Astfel, instanța de judecată constată că, în conformitate cu Ordinul de plată nr. 0809323754 din data de 09 august 2023 reclamanta a suportat cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5 000 (cinci mii) lei (f.d. 8).
60. Instanța de judecată constată că, pretențiile reclamantei au fost admise parţial.
61. Pe cale de consecință, cheltuielile de judecată suportate de reclamantă urmează a fi compensate de către pîrît în volum de 50 %, adică în sumă de 2 500 (două mii cinci sute) lei, sumă pe care instanța de judecată o consideră reală, necesară și rezonabilă, or reclamanta a întreprins toate măsurile pentru a soluționa litigiul pe cale amiabilă,

însă nu s-au soldat cu succes, reclamanta fiind nevoită de a se adresa în instanța de judecată.

62. În conformitate cu art. art. 236, 238 - 241 CPC, instanţa de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată a lui Popa (Railean) Doina împotriva lui Railean Alexei cu privire la permiterea plecării copilului minor peste hotarele Republicii Moldova la loc permanent de trai fără acordul tatălui și permiterea înmatriculării copilului minor în instituții de învățământ de peste hotarele Republicii Moldova fără acordul tatălui.

Se constată netemeinicia dezacordului lui Railean Alexei, referitor la plecarea copilului minor *****, născut la*****, cu domiciliul permanent peste hotarele Republicii Moldova.

Se permite plecarea copilului minor *****, născut la*****, peste hotarele Republicii Moldova, la loc permanent de trai, fără acordul tatălui Railean Alexei.

Se încasează de la Railean Alexei, în beneficiul lui Popa (Railean) Doina, cheltuielile de judecată suportate pentru asistența juridică în sumă de 2 500 (două mii cinci sute) lei.

În rest, pretențiile se resping, ca fiind neîntemeiate.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Căușeni (sediul Central).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul **COLUN Svetlana**